

Geachte mevrouw/mijnheer,

Met belangstelling heb ik kennisgenomen van de voorgenomen wijzigingen van het Eindexamenbesluit, waardoor het o.a. officieel mogelijk wordt om tegelijkertijd in twee wiskundevakken examen te doen. Ook vind ik de mogelijkheid om bij een vak op hoger niveau toch alsnog op het lagere niveau centraal examen te mogen doen interessant. Ik heb hier echter wel wat vragen bij.

Examen doen in twee wiskundevakken: door de voorgestelde wijziging wordt het mogelijk om wiskunde A en B en wiskunde B en C te combineren. De combinatie wiskunde A en C wordt echter expliciet uitgesloten, omdat 'er te veel overlap zou zijn', volgens de nota van toelichting. Ik ben van mening dat ook de combinatie wiskunde A en C mogelijk zou moeten zijn. Om twee redenen vind ik de uitsluiting van de combinatie A en C niet redelijk:

1. Sinds de invoering van de nieuwe wiskundeprogramma's vorig schooljaar is de overlap tussen alle wiskundeprogramma's kleiner geworden. Dit was ook de opzet van de vernieuwingsoperatie. De C bij wiskunde staat voor cultuur en het nieuwe wiskunde C examenprogramma is ook veel geschikter voor de CM-leerlingen dan het oude programma, dat destijds (2006) noodgedwongen volgens het theezakjesmodel een aftreksel was van het wiskunde A programma. Nu kent wiskunde C onderdelen die in wiskunde A niet voorkomen. Wiskunde A is echt op de economische vakken georiënteerd en wiskunde C veel meer op de kunstvakken. Zelfs een leek kan aan de opsomming van domeinen al zien dat het om echt verschillende examenprogramma's gaat, hetgeen voor de echte CM-leerlingen een goede ontwikkeling is.
2. Naar ik heb begrepen is de combinatie van twee wiskundevakken in één eindexamen mogelijk gemaakt op verzoek van de VvSL, omdat m.n. decanen bemerkten dat er leerlingen waren die voor 'veiligheid' kozen, ofwel een grotere kans op slagen en op het doorkomen van de loting/decentrale selectie, terwijl tegelijkertijd diezelfde leerlingen inhoudelijk meer gebaat zouden kunnen zijn bij kiezen voor wiskunde B. Dit keuzedilemma doet zich in dezelfde mate voor bij leerlingen die kiezen voor wiskunde C. Inhoudelijk zouden zij (omdat zij nog niet weten wat zij willen studeren) wellicht meer gebaat zijn bij wiskunde A, maar vanwege het kunstvak en omdat hen wordt voorgehouden dat wiskunde C gemakkelijker is, kiezen zij voor wiskunde C. Ten tijde van de 'oude' wiskundeprogramma's konden zij de definitieve keuze uitstellen tot 6 vwo (bovendien was er toen niet echt sprake van een keuze, want C was een deelverzameling van A). Nu kan dat niet meer, omdat de programma's inhoudelijk al in 4 vwo uiteen gaan lopen.

Principieel ben ik van mening dat als het mogelijk is om twee wiskundevakken in één profiel te combineren (ook al is het alleen als extra vak) dit voor alle combinaties mogelijk gemaakt moet worden.

Ook wil ik u er op wijzen dat er in de nota van toelichting een historische fout wordt gemaakt. De opstellers geven blijk van een gebrek aan historisch besef en beledigen eigenlijk mijn collega's die uitvoering hebben gegeven aan deze wijzigingen bij de herinrichting op scholen van de Tweede Fase in 2007.

Op pagina 17 staat onder b dat 'het feit dat wiskunde als extra vak kan worden gevolgd en dat hierin dus ook examen kan worden afgelegd, onvoldoende wordt onderkend.' Vervolgens staat er op pagina 20 (onder 3, derde alinea): 'laatstbedoelde mogelijkheid binnen de vrije ruimte blijkt in de praktijk niet goed te worden opgepakt: de artikelen 26b en 26c van het IB-VO geven aanleiding tot misvattingen.'

In de nota van toelichting bij de wijziging van het Inrichtingsbesluit WVO staat de volgende toelichting:

'In het zevende lid van dit artikel worden de vakken genoemd die deel kunnen uitmaken van het vrije deel van elk profiel. Daarbij is bepaald dat het niet mogelijk is om de vakken wiskunde A, B en C in combinatie met elkaar te kiezen; dit vanwege de overlap

tussen de betreffende vakken. Zoals bepaald in het derde lid van dit artikel is het wel mogelijk om te kiezen voor een zo breed mogelijk aanbod aan wiskunde, nl. door wiskunde B te combineren met wiskunde D. Voor leerlingen met het profiel natuur en techniek kan dit als profielkeuzevak, en voor anderen door de in hun profieldeel verplichte wiskunde te vervangen door wiskunde B en daarnaast in het vrije deel wiskunde D te kiezen.'

Hier wordt gewezen op de overlap tussen de verschillende programma's. Nu die overlap met de invoering van de nieuwe examenprogramma's sterk is verminderd (en dat geldt voor alle combinaties), is er een goede reden om deze uitsluiting te heroverwegen, zeker als het om een extra vak gaat. Die reden moet m.i. als motivatie worden genoemd in de nota van toelichting. Het betekent echter niet dat met terugwerkende kracht kan worden gesteld dat het eigenlijk altijd al mogelijk was en *'al die domme mensen het nooit goed begrepen hebben'*. De tekst van de oorspronkelijke nota van toelichting is helder en kan niet anders uitgelegd worden dan dat het niet mogelijk was om binnen één eindexamen in meer wiskundevakken examen te doen.

Tot slot heb ik een vraag over wat er bedoeld wordt met de toevoeging van artikel 51a aan het Eindexamenbesluit VO. Betekent dit dat bijvoorbeeld een havo-leerling die een vak op vwo-niveau wil doen en het CE in het eerste tijdvak verknalt, in het tweede tijdvak dit CE op havo-niveau over kan doen en daarnaast nog een ander vak kan herkansen/herprofilieren? En als hij nu dit vak op vwo-niveau over wil doen? Telt het dan wel als herkansing en krijgt hij dan niet de kans een ander vak te herkansen/herprofilieren?

Ik wens u veel succes met het verwerken van de commentaren. De termijn van deze internetconsultatie is overigens voor het scholenveld niet goed gekozen: zoals u wellicht bekend is december op scholen een drukke maand (toetsweken, rapportvergaderingen, sinterklaas en kerstvieringen). Net als de kerstvakantie aanbreekt en mensen tijd hebben om commentaar te leveren, is de internetconsultatie gesloten.

Met vriendelijke groet,
Nico Dik
docent Frans/mentor
De nieuwe Havo
Amsterdam-Noord